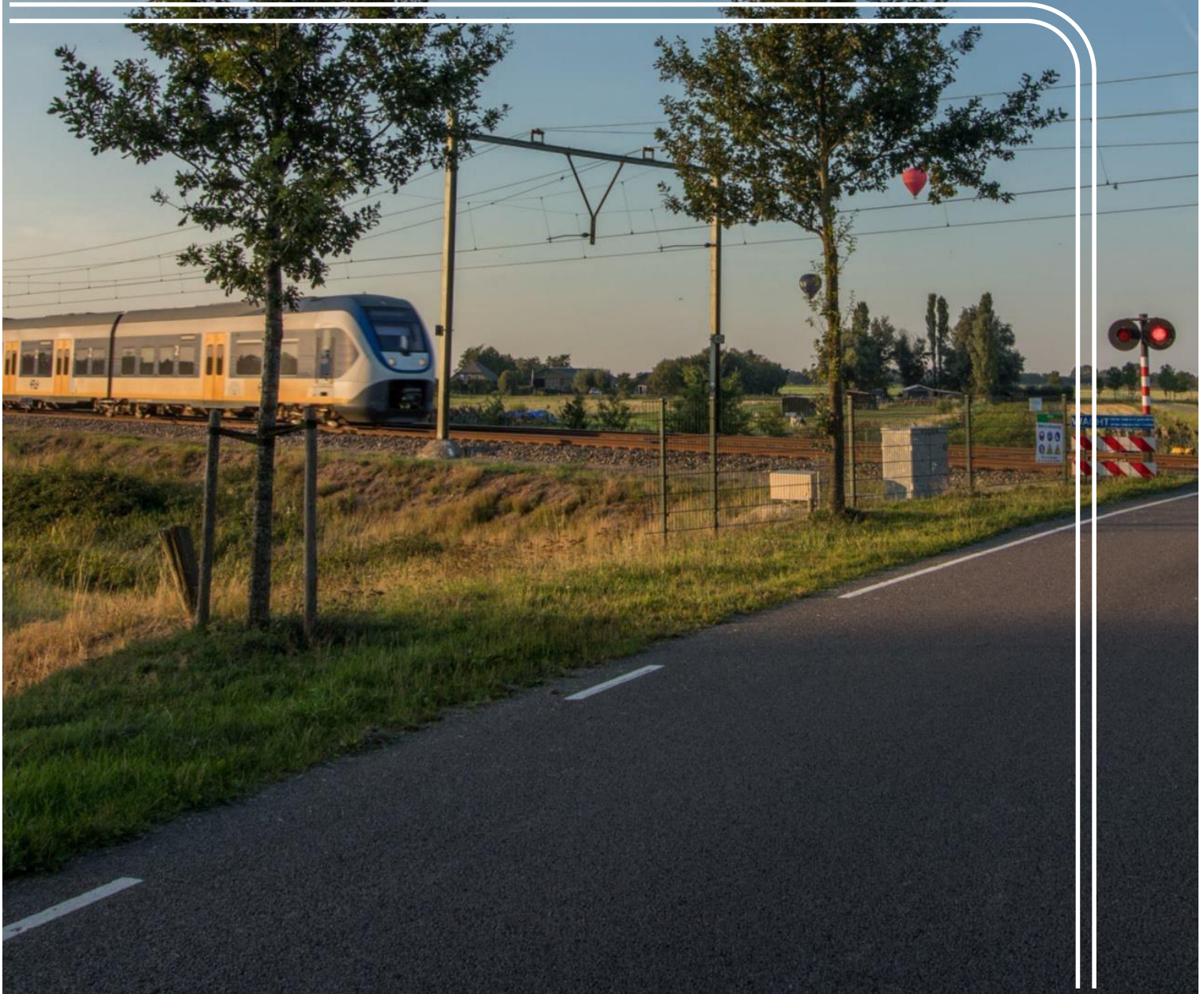

CO2 Directiebeoordeling over 2022

Titel rapport	CO2 Directiebeoordeling over 2022
Kenmerk	013931.202203.N1.01
Datum publicatie	Mei 2023
Opgesteld door	E. Timmermans
Geaccordeerd door	W. Korver
Coverfoto	Goudappel / Arthur Scheltes
Versie	1.0

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Acties uit voorgaande directiebeoordeling	4
3. Relevante (organisatie) wijzigingen	4
4. Interne en externe audits en energiebeoordeling	5
5. Energiebeleid, doelstellingen en prestaties	5
5.1 Prestatie Doelstelling	5
5.2 Projecten met gunningsvoordeel	6
5.3 CO ₂ -emissies in de keten	6
5.4 Communicatieplan	7
5.5 Keteninitiatieven	7
6. Doelstellingen 2022 - 2024	9
7. CO₂ reductie aanpak	9
7.1 Maatregelen 2022-2024	10
8. Conclusie directiebeoordeling	13
Bijlage A. Status maatregelen actieplan CO₂ 2022-2024	14

1. Inleiding

Deze directiebeoordeling kijkt terug op de uitvoering en de effectiviteit van het CO₂ beleid van de Goudappel Groep in het afgelopen kalenderjaar (2022).

Nota Bene

*Het Handboek CO₂ Prestatieladder vraagt om inzicht, beleid en maatregelen voor het bedrijf en de projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen. Het CO₂ beleid en de maatregelen voor de Goudappel Groep zijn echter van toepassing op **alle** projecten, ongeacht of deze projecten met of zonder CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel zijn verkregen; zie ook hoofdstuk 3 van de CO₂Footprint. Daarom wordt, behalve in hoofdstuk 3 van de Footprint, niet afzonderlijk gerapporteerd over het beleid en de maatregelen voor projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningsvoordeel is verkregen.*

2. Acties uit voorgaande directiebeoordeling

Eind 2021 is een nieuw actieplan CO₂-reductie voor de periode 2022 - 2024 vastgesteld. In bijlage 1 staat een overzicht van deze acties inclusief de status eind 2022.

3. Relevante (organisatie) wijzigingen

Er zijn in 2022 geen organisatorische wijzigingen doorgevoerd die van belang zijn voor de CO₂ Prestatieladder. Alle bedrijven waar de Goudappel Groep een minderheidsbelang in heeft, vallen buiten de organisatorische grens van de CO₂ Prestatieladder.

De deelname via Goudappel Belang BV in diverse bedrijven in binnen- en buitenland zijn minderheidsbelangen. Uitzonderingen zijn dat sinds 2022 Goudappel 100% belang heeft in Meet4Research BV (deze medewerkers werken ook bij Goudappel) en een tijdelijk meerderheidsbelang heeft in Fair Spaces GmbH.

4. Interne en externe audits en energiebeoordeling

Voorafgaand aan de externe audit over kalenderjaar 2022 zal in mei 2023 een interne audit worden gehouden.

De externe audit wordt in de vorm van een herbeoordeling op trede 5 in juni 2023 uitgevoerd door Bureau Veritas op basis van Auditchecklist CO₂-prestatieladder versie 3.1.

Over 2022 is een energiebeoordeling uitgevoerd (zie document Energiebeoordeling 2022). In 2022 is de vestiging in Amsterdam aanzienlijk verduurzaamd.

5. Energiebeleid, doelstellingen en prestaties

5.1 Prestatie Doelstelling

Eind 2021 is voor de jaren t/m 2024 de volgende doelstelling geformuleerd:

Goudappel Groep B.V. wil in de periode 2022-2024 haar jaarlijkse uitstoot van CO₂ met 50% per fte gereduceerd houden ten opzichte van het referentiejaar 2018

Goudappel ziet zichzelf als koploper. Dit blijkt uit benchmarking met branchegenoten en de zwaarte van haar maatregelenpakket om CO₂ uitstoot te reduceren.

Er is in 2022 een CO₂-reductie per medewerker behaald van 49%. Daarmee behaalt Goudappel net niet de reductiedoelstelling voor 2022. Met name de aan mobiliteit gerelateerde CO₂-emissies zijn door thuiswerken gedaald. Zie tabel 5.1.

	2018	2019	2020	2021	2022
Scope 1	0,29	0,33	0,31	0,32	0,34
Verwarming	0,29	0,33	0,31	0,32	0,34
Leaseauto's	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Scope 2	0,95	0,95	0,32	0,89	0,53
Elektriciteitsverbruik	0,12	0,14	0,10	0,73	0,28
Zakelijk gebruik huurauto's	0,04	0,05	0,02	0,01	0,02
Zakelijk gebruik OV	0,03	0,04	0,01	0,00	0,00
Zakelijk gebruik privéauto	0,61	0,52	0,16	0,15	0,19
Zakelijk Vliegverkeer	0,15	0,20	0,03	0,00	0,04
Scope 3	1,05	0,94	0,29	0,21	0,29
Woonwerkverkeer auto	1,02	0,90	0,28	0,21	0,29
Woonwerkverkeer OV	0,03	0,04	0,01	0,00	0,00
Totaal	2,29	2,22	0,92	1,42	1,16

Tabel 5.1 - CO₂ uitstoot per fte in ton per scope en functie.

5.2 Projecten met gunningsvoordeel

In 2022 heeft Goudappel geen projecten uitgevoerd waarbij er gunningsvoordeel verleend is dankzij de CO₂-prestatieladder certificering.

5.3 CO₂-emissies in de keten

Goudappel speelt middels haar reguliere diensten een actieve rol in de keten en levert een substantiële bijdrage aan de vermindering van CO₂ in de keten. In 2021 heeft, ten behoeven van het nieuwe beleidsplan, Goudappel een door de SKAO voorgestane Analyse scope 3 emissies opgesteld en gepubliceerd.

Goudappel is marktleider voor mobiliteitsgerelateerde plan- en ontwerpprocessen voor provincies, regio's, waterschappen, projectontwikkelaars en gemeenten. Als onderdeel van haar ambitie om uitstoot in de keten te verminderen wil Goudappel tussen 2021 en 2024 minimaal vijf mobiliteitsplannen uit te voeren. Eind 2022 is deze ambitie reeds behaald; er worden meer dan vijf mobiliteitsplannen uitgevoerd. Enkele aansprekende voorbeelden zijn:

- Het duurzame mobiliteitsplan voor gemeente Arnhem; zij wil een mobiliteitsbeleid opstellen dat in het teken staat van duurzaamheid. Het college van B&W formuleert dit als: 'een nieuw mobiliteitsplan waarin naast de bereikbaarheid van de stad, het tegengaan van verkeersoverlast en schone lucht de uitgangspunten zijn'
- Het maken van mobiliteitsplan voor TU Delft Campus-Zuid in 2022. Hier heeft Goudappel zich samen met de bedrijven, faculteiten en diensten op Campus-Zuid sterk gemaakt voor mobiliteitsmaatregelen gericht op duurzame mobiliteit.

5.4 Communicatieplan

De Goudappel Groep heeft haar doelstellingen en vordering op het gebied CO₂-emissiereductie gecommuniceerd naar haar medewerkers en externe belanghebbenden zoals beschreven in het communicatieplan. Daarmee heeft de organisatie de gewenste transparantie betracht.

5.5 Keteninitiatieven

Goudappel was ook in 2022 bij diverse CO₂-(keten)initiatieven betrokken. Enkele initiatieven waarbij CO₂-reductie een prominente rol speelt, waren:

- **Kopgroep Klimaat en Energie.** Om het belang te onderstrepen dat wij hechten aan energie en CO₂-uitstoot in relatie tot mobiliteit, beschikt Goudappel over een kopgroep Klimaat en Energie. De kopgroep richt zich op de samenwerking tussen disciplines zoals mobiliteit, ruimtelijke ordening, energie en infrastructuur en op de samenwerking tussen overheid en markt. De kopgroep publiceert in 2023 een whitepaper over Goudappel en haar visie op duurzame mobiliteit.
- **Regionale mobiliteitsplannen:** Goudappel ondersteunt bijvoorbeeld provincie Utrecht en Metropoolregio Rotterdam Den Haag bij het opstellen van regionale mobiliteitsplannen. In deze plannen wordt het klimaatakkoord geoperationaliseerd.
- **Omnitrans Next Emissions Module.** OmniTRANS Emissions is een module binnen onze verkeersmodelleringssoftware. De software geeft inzicht in de totale CO₂-emissie op gebiedsniveau, zodat varianten van verkeersmodellen kunnen worden vergeleken in het kader van het behalen van klimaatdoelstellingen. De emissieparameters worden jaarlijks geactualiseerd en houden daarmee rekening met ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld een toename van het aantal elektrische voertuigen op de weg.

- **Stimuleren fietsgebruik | Fietsnelwegen.** Goudappel speelt een prominente rol in het stimuleren van het fietsgebruik en heeft onder meer voor en samen met de Fietsersbond de Fietsvisie 2040 opgesteld.
- **Autoluwe steden.** Meerdere steden in Nederland zijn actief bezig met de mobiliteitstransitie. Voorbeelden waar Goudappel actief bij betrokken is, zijn: Utrecht, Amsterdam en Eindhoven. De rol van de auto in deze steden wordt kleiner en in veel (centrum)gebieden staan lopen en de fiets bovenaan. Een mooi voorbeeld is de Merwedekanaalzone: Utrecht bouwt hier een stadswijk voor 12.000 bewoners die geheel autovrije wordt. Goudappel is vanaf het begin bij dit ontwikkelproject betrokken.
- **Webtool 'Uitstootvanmobiliteit'.** Via een dashboard op de website kunnen beleidsmakers direct de gevolgen van verschillende oplossingsrichtingen voor CO₂-reductie in verkeer en vervoer in kaart brengen. Wat gebeurt er als we meer mensen op de fiets weten te krijgen? Wat als alle auto's schoon worden? Is meer OV de oplossing? Wat is het effect op de modal split? Behalve het dashboard biedt de website de bezoeker ook een factsheet aan waar de feitelijke informatie, waaronder de huidige CO₂-uitstoot van personenmobiliteit, op gemeenteniveau, wordt samengevat.
- **Stichting Iganga.** Vanuit het besef dat ontwikkelingslanden in hun inhaalslag op het gebied van mobiliteitsgroei het risico lopen met enorme leefbaarheidsproblemen te maken te krijgen, ondersteunt de Goudappel Groep de stichting Iganga. Deze stichting is onafhankelijk, heeft een Anbi-status en kent een zelfstandig bestuur. Iganga heeft tot doel bij te dragen aan duurzame mobiliteit in ontwikkelingslanden en projecten die daarmee samenhangen. Dit doet zij vooral door kennisontwikkeling en -overdracht te stimuleren. Goudappel groep en haar medewerkers steunen Iganga zowel financieel als in natura. Dit betekent dat enerzijds directe (mede)financiering mogelijk is van projecten ter plaatse alsook dat Goudappel medewerkers de mogelijkheid hebben invulling te geven aan kennisoverdracht. Concrete voorbeelden zijn te vinden op de website iganga.net

6. Doelstellingen 2022 - 2024

Goudappel Groep B.V. wil in de periode 2022-2024 haar jaarlijkse uitstoot van CO₂ met 50% per fte gereduceerd houden ten opzichte van het referentiejaar 2018. In deze doelstelling voor 2024 is bewust gekozen voor een herhaling van 2018 als referentiejaar, gezien de grote trendbreuk door de coronapandemie. Aanvullend wil Goudappel Groep B.V. in 2030 klimaatneutraal zijn. Dit gebeurt zoveel mogelijk op basis van reductie en is te completeren door t.z.t. de resterende CO₂ uitstoot, te compenseren.

Eind 2021 is de behaalde reductie ongeveer 66% t.o.v. van 2018. De doelstelling voor de komende jaren is dan ook niet om 50% reductie te behalen, maar om de behaalde reductie vast te houden. Per jaar en per scope is de doelstelling als volgt geformuleerd:

Scope	Onderwerp	2018	2022	2023	2024
1	Verwarming	0%	0%	-5%	-10%
2	Elektriciteit	0%	-0%	-25%	-50%
2	Zakelijk verkeer	0%	-60%	-55%	-55%
3	Woonwerkverkeer	0%	-60%	-60%	-55%
Totaal			-50%	-50%	-50%

Tabel 6.1 - CO₂ reductiedoelen scope per jaar (per fte).

7. CO2 reductie aanpak

Eind 2021 is in twee sessies in hoofdlijnen een nieuwe doelstelling met bijbehorende maatregelen opgesteld met:

- Wim Korver, directeur Goudappel Groep.
- Erik Timmermans, rapporteur CO₂-Prestatieladder.
- Christian Evers, adviseur Mobiliteit & Ruimte.
- Harco Draaijer, Beheer en Onderhoud.
- Vincent Wever, Adviseur Duurzaam Vervoer.
- Matthijs Dicke-Ogenia, adviseur Beleids- & Gedragsonderzoek en lid Ondernemingsraad.
- Ronald Pruisscher, Teammanager HRM.

7.1 Maatregelen 2022-2024

Verwarming van gebouwen (scope 1)

Goudappel kent de afgelopen jaren voor de verwarming van gebouwen per fte een lichte daling in uitstoot, maar is in absolute zin meer gaan uitstoten aan verwarming van gebouwen. Kantoor Deventer heeft hier het grootste aandeel in (twee derde) en is het enige kantoor in eigen beheer. De volgende maatregelen zijn daarom beoogd voor kantoor Deventer:

Maatregel	Brandstof	Toelichting
Klimaatinstallatie vernieuwen	Gas	De technische dienstverlener geeft aan dat er 8.100 kg CO ₂ besparing mogelijk is op jaarbasis bij vernieuwing van de klimaatinstallatie.
Mogelijkheden groen dak uitwerken	Gas	Experts zullen in een later stadium een inschatting maken van potentiële reductie.
Meer isolatie aanbrengen. Folie op ramen heeft hierbij de voorkeur boven andere opties, zoals triple glas	Gas	

Een definitief besluit over de maatregelen kan pas plaatsvinden na een concretere kosten-batenanalyse.

Elektriciteit (scope 2)

Bij maatregelen met betrekking tot elektriciteit is het belangrijk te vermelden dat verandering binnen het verbruik van groene stroom niet terug is te zien in de footprint; groene stroom heeft (in de methodiek) geen uitstoot. De volgende maatregelen zijn beoogd:

Maatregel	Brandstof	Toelichting
LED verlichting compleet maken in vestigingen in vestiging Deventer.	Elektriciteit	Deventer heeft al ongeveer voor 1/3e LED). Geen effect op footprint vanwege groene stroom.
Bewegingssensoren verlichting Deventer compleet maken.	Elektriciteit	Geen effect op footprint.
Verhuurders panden bewegen op groene stroom over te stappen.	Elektriciteit	In de huurpanden kiest Goudappel niet de energieleverancier. We gaan pro-actief de verhuurders benaderen met het verzoek om op groene stroom over te stappen. Deze maatregel

		heeft veel potentie, maar de realiseerbaarheid is vooraf moeilijk vast te stellen.
Eisen stellen aan leveranciers	Elektriciteit	De clouds van partners Microsoft, Amazon en Severius (Apeldoorn) draaien al op groene energie. Goudappel inventariseert in de beleidsperiode andere grote energiestromen die buiten de footprint vallen en zet hier in op verduurzaming.

Zakelijk verkeer (scope 2)

Zakelijk verkeer heeft samen met woon-werkverkeer een sterke reductie gekend sinds de coronapandemie. Goudappel richt zich op het behouden van de voordelen van hybride werken, deze maatregelen zijn onder woon-werkverkeer geschaard.

Maatregel	Brandstof	Toelichting
Stimuleren gebruik (nacht)trein bij zakelijke internationale reizen ter vervanging van vliegreizen.	Brandstof	<p>In Europa zijn (nacht)treinen in toenemende mate een alternatief voor vliegreizen.</p> <p>In 2018 uitstoot was vliegen tot 2500km verantwoordelijk voor 11 ton CO₂ uitstoot. Sinds de coronapandemie is aandeel vliegen nihil, maar internationale werkbezoeken nemen vermoedelijk in de nabije toekomst toe. Het secretariaat hanteert bij het plannen van de reis onderstaand principebesluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bij treinreizen tot 8 uur: in principe per trein tenzij de betreffende teammanager daarvoor op basis van overtuigende argumenten een uitzondering maakt. - Bij treinreizen vanaf 8 uur: keuze ligt bij de aanvrager van de reis.
Stimuleren gebruik elektrische huurauto bij zakelijke reizen.	Brandstof	<p>Huurauto's gaven in 2018 en 2019 jaarlijks zo'n 8 ton CO₂ uitstoot. De huidige verhuurder die Goudappel inschakelt verhuurt elektrische auto's. Het secretariaat hanteert bij het plannen van de reis onderstaand principebesluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Benodigde actieradius tot 220 km: altijd elektrisch. - Benodigde actieradius vanaf 220 km: keuze ligt bij aanvrager van de reis die zelf moet nagaan/beoordelen of opladen onderweg een optie is.

Woonwerk verkeer (scope 3)

Woonwerkverkeer resulteerde in 2018 in een uitstoot van 191 ton CO₂, in 2020 was dit naar 57 ton gereduceerd. Deze sterke daling kwam voornamelijk voort uit het thuiswerken door de coronamaatregelen. Goudappel richt zich de komende jaren dan ook op het behouden van de voordelen van hybride werken.

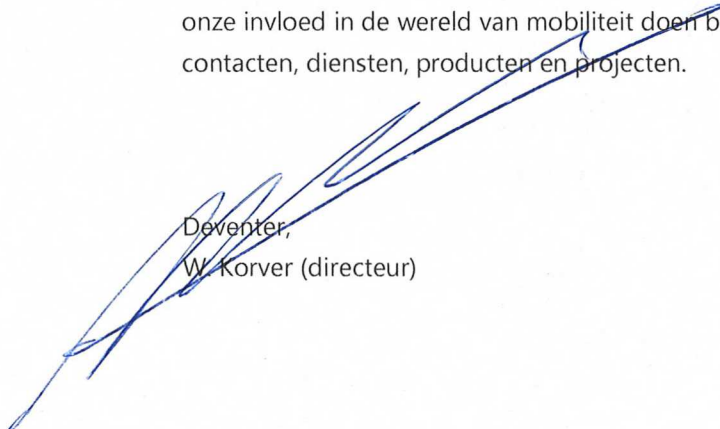
De prioritering ligt bij de inzet op minder auto voor woonwerk- en zakelijk verkeer. Er is al gebleken dat hier veel reductie mogelijk is. Thuiswerkbeleid en heldere interne communicatie daarover is hier een belangrijke factor in.

Maatregel	Brandstof	Toelichting
Fietsfaciliteiten Deventer verbeteren (verwelkom de fietser, verminder de handelingen)	Brandstof	Het pand in Deventer is niet uitnodigend voor fietsers. Een hogere toegankelijkheid voor fietsers verwelkomt ook de opkomende speed pedelec.
Laadpunt elektrische auto's uitbreiden.	Brandstof	
Aandacht hebben voor bewustwording (bijv. met introductie nieuwe medewerkers, workshop, top 5 quiz, bandenspanningscontrole of quiz)	Brandstof	<p>Goudappel vindt het belangrijk dat maatregelen niet alleen geïnitieerd worden vanuit het management. Het is belangrijk dat deze onder de aandacht van medewerkers liggen en dat medewerkers gestimuleerd worden om zelf een bijdrage te leveren. Dit geldt ook als het energieverbruik buiten de vastgestelde scopes ligt; door het thuiswerken neemt het energieverbruik thuis toe. Medewerkers worden daarom periodiek op de hoogte gebracht van de uitvoering van de maatregelen en krijgen adviezen om hun eigen verbruik te verminderen. Bijvoorbeeld in de vorm van een top-5 tips.</p> <p>Goudappel heeft een kopgroep Klimaat & Energie die hier inhoudelijke ondersteuning bij kan bieden. Deze acties liggen ook in het verlengde van vorig beleidsplan; daar zijn gedragsmaatregelen blijven liggen door de coronapandemie.</p>
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: labelen van vergaderingen m.b.t. digitaal werken	Brandstof	Er zijn verschillende soorten vergaderingen, bijvoorbeeld een startoverleg of een (kort) voortgangsoverleg. Door per soort vergadering een voorkeur te benoemen of deze digitaal of fysiek plaatsvindt, krijgt hybride structureel vorm. Deze maatregel overlapt met zakelijk verkeer.
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: overige uitwerking	Brandstof	Het is aan de directie om in meer detail een thuiswerkbeleid te ontwikkelen.

8. Conclusie directiebeoordeling

De conclusie van deze directiebeoordeling is dat het systeem om het CO₂ reductiebeleid te realiseren in het afgelopen jaar en de afgelopen jaren goed heeft gewerkt.

Nog veel belangrijker is, is dat wij met onze diensten een essentiële bijdrage blijven leveren aan het reduceren van de CO₂ uitstoot in de mobiliteitsketens. Wij zullen onze invloed in de wereld van mobiliteit doen blijven gelden met onder meer onze contacten, diensten, producten en projecten.

Deventer,
W. Korver (directeur)

Bijlage A. Status maatregelen actieplan CO₂ 2022-2024

Maatregel	Door	Voortgang Uitvoering eind 2022
Stimuleren gebruik (nacht)trein bij zakelijke internationale reizen ter vervanging van vliegreizen.	CSM	Afgeronde actie. Het wordt nu bij elke reis aangeboden als optie. Hier wordt ook, indien mogelijk/wenselijk, gebruik van gemaakt. Dus waar mogelijk zijn adviseurs met de trein gegaan.
Stimuleren gebruik elektrische huurauto bij zakelijke reizen.	CSM	Afgeronde actie. Dit is opgepakt en wordt ook als optie aangeboden. Helaas hebben nog niet alle verhuurbedrijf hybride- of elektrische auto's. Verhuurbedrijf in Deventer heeft n.a.v onze regelmatige verzoek, 1 elektrische auto opgenomen in hun assortiment. Collega's geven regelmatig aan liever geen elek. auto te willen als de afstand en/of weersomstandigheden tegenvallen of . geen mogelijkheid tot laden op locatie hebben. Eind 2022 is qua gehuurde auto's de verhouding 60 (fossiel) / 40 (elektrisch). Secretariaat neemt altijd de reis door met de adviseur, om zo een passende auto te zoeken.
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: labelen van vergaderingen m.b.t. digitaal werken	Directie	Afgeronde actie. Er is een richtlijn ontwikkeld: teamoverleggen doen we fysiek, tenzij. Voor projectgebonden overleggen is er een informele aanpak: start- en afrondend overleg veelal fysiek en voortgangsoverleggen digitaal. Hier zijn we echter altijd gebonden aan de wensen van de klant. Intern zijn op alle werkloacteis de bel- en Teams ruimtes uitgebreid.
Ontwikkelen thuiswerkbeleid: overige uitwerking	Directie	Regelmatig communiceert de directie de 60/40 regel (60% thuis en 40% op kantoor). De thuiswerkvergoeding en thuiswerkfaciliteiten zijn geborgd in de arbeidsvoorwaarden (CAR). Verder continueren we de aanpak dat alleen reizen die gemaakt worden vergoed worden. Dus geen vaste vergoedingen meer.
Klimaatinstallatie vernieuwen	HRM	Het vernieuwen startte in september 2022, nog geen update over verminderde uitstoot.
Mogelijkheden groen dak uitwerken	HRM	Wordt doorgeschoven naar 2023
Meer isolatie aanbrengen. Folie op ramen heeft hierbij de voorkeur boven andere opties, zoals triple glas	HRM	Wordt doorgeschoven naar 2023

LED verlichting compleet maken in vestigingen in vestiging Deventer.	HRM	Uitvoering start in 2023
Bewegingssensoren verlichting Deventer compleet maken.	HRM	Nog geen update
Verhuurders panden bewegen op groene stroom over te stappen en inventariseren in hoeverre we nu groene stroom gebruiken bij gehuurde panden.	HRM	Kantoor Amsterdam is dit jaar door verhuurder grondig verduurzaamd. Voor andere kantoren is nog geen update over de energiecontracten (er is niet gereageerd op oproepen).
Fietsfaciliteiten Deventer verbeteren (verwelkom de fietser, verminder de handelingen)	HRM	Uitvoering start in 2023
Laadpunt elektrische auto's uitbreiden.	HRM	Uitvoering start in 2023
Eisen stellen aan leveranciers	HRM / Directie	Hier willen we nog nadere invulling voor formulieren in 2023.
Aandacht hebben voor bewustwording (bijv. met introductie nieuwe medewerkers, workshop, top 5 quiz, bandenspanningscontrole of quiz)	Kopgroep Klimaat & Energie	Dit moet nog opgepakt worden. Het publiceren van de whitepaper in 2023 zal hier aan bijdragen.
Pro Deo project (met concullega's) voor gemeente Deventer.	Een adviseur	Dit plan krijgt een lage prioriteit en wordt voorlopig niet opgepakt.